

ZPRAVODAJ

města Rájec-Jestřebí

11

2024

Vás srdečně zve
v neděli **1. 12. 2024** od 14 hodin na
SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ
VÁNOČNÍHO STROMU

NÁMĚSTÍ MÍRU V RÁJCI-JESTŘEBÍ

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ PROGRAM - ZAHÁJENÍ VE 14:30 HOD., PETR HURDES,

SUPERHRDINKA NIKI S PROGRAMEM PRO DĚTI,

V 16:00 HOD. VYSTOUPENÍ DĚTÍ ZE ZŠ A GYMNÁZIA RÁJEC-JESTŘEBÍ

BOHATÉ VÁNOČNÍ OBČERSTVENÍ - TRDELNÍKY, LANGOŠE, BRAMBORÁKY, HALUŠKY,

PALAČINKY, PUNČE, SVAŘÁKY, PERNÍČKOVÁ KAVÁRNIČKA

ZAHRÁDKÁŘI RÁJEC-JESTŘEBÍ S BOHATOU NABÍDKOU VĚNCŮ, SVÍCŇŮ

A VÁNOČNÍCH DEKORACÍ

Vážení a milí spoluobčané,

než jsme se nadáli, je tu listopad, příroda změnila svou barvu a opadané listí je všude kolem nás. Pomaloučku přichází zima a s ní samozřejmě celá řada povinností pro všechny domácnosti – zahájit topnou sezonu, vyměnit pneumatiky, zazimovat zahrádku, najít, kde je schovaný shrnovač sněhu (kdyby náhodou nasněžilo)... A tak i město muselo provést podobná opatření. Ostříhat stromy, shrbat listí, dokončovat investiční akce a začít plánovat nové.

Dnes bych Vás však ráda seznámila s novinkami na městském úřadě. Od poloviny měsíce října tohoto roku i náš městský úřad umožňuje prokázat se u úřadu tzv. eDokladem v mobilním telefonu, místo běžného občanského průkazu. Občané tak novou službu úřadu mohou využít zhruba o tři měsíce dříve, než je to nařízeno zákonem. Podle nové legislativy musí být schopny všechny městské úřady přijímat eDoklady v mobilu od 1. ledna příštího roku. Znamená to, že na každém odboru, kde je nutné prokazovat totožnost, musí být k dispozici potřebné technické a administrativní vybavení. V praxi to znamená, že stačí k prokázání totožnosti digitální stejnopis občanského průkazu prostřednictvím aplikace eDoklady v mobilním telefonu. Běžné doklady k prokázání totožnosti budou úředníci přijímat samozřejmě jako doposud. Bližší informace Vám může poskytnout tajemnice městského úřadu Mgr. Pavla Kotlánová, LL.M. Oproti předkládání klasické plastové občanky zde máte výhodu v tom, že vidíte, které údaje po vás ově-

řovatel (úřad) požaduje. Když je například nutné ověřit pouze vaši plnoletost, stačí pouze předat údaj o věku, a ne všechny osobní údaje. Potřebujete k tomu chytrý telefon s aplikací eDoklady a identitu občana. Aby doklad fungoval, musí být připojen k internetu. Kompletní informace získáte na webových stránkách portálu veřejné správy <https://edoklady.gov.cz/>. Po 1. lednu 2025 se počítá i s prokázáním totožnosti prostřednictvím aplikace eDoklady ve volebních místnostech.

Také pro Vás, naše občany, rozšiřujeme další služby. Ověřování podpisů a listin provádí další pracoviště našeho městského úřadu. Ověřit si podpis či listinu můžete také na stavebním odboru u paní Bc. Yvony Procházkové. V případě, že potřebujete ověření na dokladech ke stavebním řízením, nemusíte pracoviště stavebního odboru opouštět a vyřídíte si tyto záležitosti společně na jednom místě.

Nemohu nezmínit příjemné setkání se seniory, kteří oslavili více než 70. narozeniny. Konalo se ve čtvrtek 17. října v sokolovně. Taková setkání jsou pro nás vždy milá a inspirativní. Chtěla bych touto cestou našim jubilantům poděkovat za účast a zároveň jim jménem svým i jménem vedení města ještě jednou poblahopřát a popřát dlouhé roky ve zdraví, štěstí a pohodě.

A stejné přání posílám také všem občanům našeho města spolu s přáním klidného podzimního času.

Mgr. Romana Synakieviczová, starostka

Důležitá telefonní čísla při poruchách na inženýrských sítích

Plyn – poruchy – tel. 1239

Elektřina – poruchy – tel. 800 225 577

VTS – tel. 516 432 598, 733 527 835, 734 276 470

Poruchy vodovod – tel. 734 658 886

Poruchy kanalizace – tel. 737 527 626

Poškození obecního majetku

tel. 770 142 141

Po–pá 6:30–15:00 h

e-mail: udrzba@rajecjestrebi.cz

Městský úřad Rájec-Jestřebí se představuje...

V tomto čísle zpravodaje Vám představíme společnost založenou městem Rájec-Jestřebí - Voda - Teplo - Světlo, s. r. o., jejíž sídlo je na městském úřadě, a to v přízemí. Řada občanů našeho města tuto společnost zná pod zažitým názvem „Véteéska“ ☺. Jejím vedoucím a zároveň jedním z jednatelem je pan **Ing. Petr Klímek** a toho jsme pro Vás, naše čtenáře, vyzpovídaly.

Pane Klimku, prosím představte našim čtenářům společnost a vysvětlete, co vše má v našem městě na starosti.

Hlavní náplní firmy je provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu v našem městě včetně místních částí Holešín a Karolín. V kostce lze říci, že musíme zajistit dodávku pitné vody v odpovídající kvalitě (dle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví) ke všem smluvním odběratelům a zároveň odvedení dešťových a odpadních vod. Aby bylo možné tohle zajistit, je nezbytné provádět pravidelnou údržbu veškerého vodárenského zařízení.

Město nedávno investovalo do nové čistírny odpadních vod, popište čtenářům, jak nová čistírna funguje a jaké využívá technologie.

Nová čistírna odpadních vod (ČOV) je klasickou mechanickou – biologickou čistírnou. V praxi to

znamená, že přivedené splaškové vody jsou nejdříve mechanicky předčištěny od hrubých nečistot a následně proběhne biologický proces, po kterém je oddělena vyčištěná odpadní voda a následně je strojně zahuštěn kal a ten je po té stabilizován a nakonec odvodněn. Celé kalové hospodářství na naší ČOV je unikátní a splňuje nejpřísnější současné normy.

Co všechno si u Vás může občan našeho města vyřídit?

Pro nové stavby zajišťujeme napojení na vodovod a kanalizaci. V sídle firmy je možné vyřídit vše ohledně smluv – změny odběratelů, způsob a výši platby záloh, roční vyúčtování, prostě vše, co s dodávkou pitné vody a odváděním splaškové vody souvisí.

Pokud dojde k jakékoliv poruše či závadě, jak Vás mohou občané kontaktovat?

Nejjednodušším způsobem je obrátit se telefonicky přímo na mě nebo na naše pracovníky. Kontaktní telefony najdete na našich nebo městských webových stránkách.

Kolik má společnost zaměstnanců a jak dlouho již v našem městě působí?

Společnost byla založena v roce 1999 – již před 25 roky a v současné době má 4 zaměstnance.

A i na Vás klasická otázka, která byla kladena všem kolegům a kolegyním, kteří nám poskytovali rozhovor pro naše občany do zpravodaje. Jak se Vám práce líbí a co byste vzkázal našim občanům?

Práce v této oblasti je velmi rozmanitá a zajímavá a našim spoluobčanům přeji, aby měli vždy dostatek kvalitní pitné vody a v případě řešení havárií na vodovodu dostatek trpělivosti před znovu obnovením dodávky.

Děkujeme za rozhovor.

Pracovnice odboru kultury a cestovního ruchu

Kvetoucí Rájec-Jestřebí

Do druhého ročníku soutěže se mohl zapojit každý majitel či uživatel domu, bytu, chaty, chalupy nebo provozovny v Rájci-Jestřebí, Holešíně a Karolíně, který má vyzdobenou zahrádku, okno, balkón, fasádu nebo okolí domu živými květinami a do konce srpna zaslal soutěžní fotografie.

O pořadí třech nejhezčích květinových výzdob ve městě rozhodla veřejnost v elektronickém hlasování, které probíhalo na stránkách města do 30. září 2024.

Konečné umístění:

1. místo: **pan Hořava, paní Kuncová, pan Andrie** (102 platných hlasů)

2. místo: **paní Pavlíčková** (66 platných hlasů)

3. místo: **pan Müller** (54 platných hlasů)

Všem děkujeme za účast v soutěži a vítězům gratulujeme. Vítězná květinové výzdoby si můžete prohlédnout na zadní obálce zpravodaje.

Město Rájec-Jestřebí

Z nových knih

Do fondu naší knihovny přibyla celá řada nových titulů. Vybíráme z nich pro toto číslo zpravodaje alespoň některé:

Příběhy pro ženy:

WIEBUSCHOVÁ, M.: Vesnice plná motýlů

WEBBEROVÁ, H.: Tajemství Kosí kavárny

ABEL, S.: S Gretou si nic nezačíněj

Z české literatury:

Tenkrát o Vánocích – antologie českých povídek

PREISSOVÁ, M.: Jak jsem nebyla na Lvech

ŠPINDLEROVÁ, P.: Sárí a džíny

Příběhy z historie:

KNAUEROVÁ, M.: Život za krejcar, smrt za dva

JINDRA, J.: Růže pro Kateřinu

HERBICHOVÁ, A.: Dívky, které přežily Sibíř

Příběhy plné napětí:

INDRIDASON, A.: Zed' mlčení

TRPKOVÁ, K.: Stvůra

WHIKATER, Ch.: Začínáme na konci

Další novinky najdete na adrese <http://katalog.rajecjestrebi.cz>.

Adventní výzva pro rodiče a děti

Kvapen se blíží advent a Vánoce a naše knihovna pro malé děti a jejich rodiče letos připravila hru pro ukrácení času v době předvánoční. Hra je koncipována jako adventní kalendář, na každý den najdete v okénku úkol, který dokáže splnit i malé dítě. Kalendář si můžete vytisknout ještě před začátkem adventu, rozstříhat a vložit jednotlivé kartičky do sáčků s datem. Tím si vytvoříte svůj adventní kalendář. Sáčky si mohou děti nazdobit, dospělí je označí číslicí a můžete si je zavěsit na barevnou šňůrku třeba na ramínko na šaty.

Ráječký adventní kalendář najdete k vytištění na webu knihovny. K vytištění pak bude i jednoduché pexeso. Kdo nemá možnost si kalendář vytisknout, může si jej v půjčovně době vyzvednout přímo v knihovně i s pexesem.

Kalendář bude na webu knihovny dostupný k vytištění od 25. listopadu.

Do přehledu kultury

Neděle 3. 11. 2024 15:00 hod.

KC – sokolovna

HALLOWEENSKÁ PARTY

Město Rájec-Jestřebí zve zejména všechny děti na Halloweenskou párty. Čeká je bohatý zábavný program plný her a tanečků. Halloweenské i jiné masky vítány. Vstup zdarma.

Pondělí 4. 11. 2024 14:00 hod.

výstavní síň knihovny

ÚRODNÁ BRÁZDA JOZEFA KRONERA

Literární kavárna věnovaná populárnímu československému herci.

Úterý 5. 11. 2024 9:00–12:00 hod.

výstavní síň knihovny

DIGITÁLNÍ ODYSEA Jak na chytrý mobil či tablet. Pro přihlášené.

Čtvrtek 7. 11. 2024 19:00 hod.

KC – sokolovna

MAREK VAŠUT

Město Rájec-Jestřebí Vás zve na talk show známého herce Marka Vašuta s názvem „Káťa a krokodýl“ aneb 50 let v šoubyznysu. Vstupenky je možné zakoupit v IC města.

Úterý 12. 11. 2024 9:00–12:00 hod.

výstavní síň knihovny

DIGITÁLNÍ ODYSEA

Jak na chytrý mobil či notebook. Akce pro přihlášené seniory.

Úterý 12. 11. 2024 14:00 hod.

klubovna Na Rybníčku

ELIXÍR SMÍCHU JOZEFA KRONERA

Literární kavárna věnovaná oblíbenému herci starší generace.

Úterý 12. 11. 2024 18:00 hod.

sál K-áčko

KRÁSY MALAJSIE –

DO DŽUNGLE NA OSTROV BORNEO

Město Rájec-Jestřebí Vás zve na další ze zajímavých přednášek Mgr. Karla Kocůrka o jeho toulkách za poznáním. Tentokrátě nám popovídá a promítne fotografie z Malajsie a zejména ostrova Borneo. Vstupné dobrovolné.

Pátek 15. 11. 2024 9:00 hod.

výstavní síň knihovny

SVĚT VE FOTOGRAFII OLDŘICHA KLÍMY

Prodejní výstava fotografií místního tvůrce. Potrvá do 19. 12. Otevřeno: po, čt 9–18 hod.; út, st, pá 9–15 hod.

Úterý 19. 11. 2024 17:30 hod.

sál K-áčko

KDO, CO? ARCHIV!

Tématem další z přednášek bude přiblížení posílání archivů, představení jednotlivých činností archivářů i stručná připomínka historie Moravského zemského archivu jakožto nejstaršího archivu v českých zemích. Lektorem bude Bc. Petr Sychra. Vstupné dobrovolné.

Úterý 26. 11. 2024 16:00 hod.

dětské odd. knihovny

BABIČČINA POHÁDKA

Čtení a tvoření pro děti od tří do sedmi let.

Město Rájec-Jestřebí a ARAGON Art Production, s. r. o.
Vás srdečně zvou

MAREK VAŠUT

„KÁŤA A KROKODÝL“
ANEB

50 LET V ŠOUBYZNYSU

PŘED PŮLSTOLETÍM
NATOČIL SVŮJ PRVNÍ FILM...
NEVERITE?

PŘIJĚTE SI POSLECHNOUT MARKA VAŠUTA NAŽIVO!

PŘI VYPRÁVĚNÍ A VZPOMÍNÁNÍ NA DIVADLO A FILMY S FOTOGRAFIEMI

POVÍDÁNÍ S HERCEM, KTERÝ PODLE SVÝCH VLASTNÍCH SLOV NIKDY NEAPRŠE
PAMĚTI A SBLUŽJE, ŽE PŘÍŠTÍ PODOBNOU AKCI USPOŘÁDA ZA 50 LET!

VE ČTVRTEK 7. LISTOPADU 2024 V 19 HODIN

KC - SOKOLOVNA V RÁJCI-JESTŘEBÍ

Oskar Hahn
Agency
UMĚLECKÁ AGENTURA

CENA: 200 Kč PŘEDPRODEJ V IC MĚSTA RÁJEC-JESTŘEBÍ
TEL.: 516 432 191, E-MAIL: INFORMACE@RAJECJESTREBI.CZ

Město
Rájec-Jestřebí

Město Rájec-Jestřebí Vás srdečně zve

v sobotu **7. 12. 2024** v 17 hodin

ČERTI Z LIPŮVKY

odstavňá plocha na ul. 01. Blažka (naproti byvatému škol)

Občerstvení zajištěno

www.rajecjestrebi.cz

Město Rájec-Jestřebí Vás srdečně zve na přednášku Mgr. Karla Kocúrka

KRÁSY MALAJSIE DO DŽUNGLE NA OSTROV BORNEO

úterý 12. 11. 2024 v 18:00 hodin v sále K-áčko v Rájci-Jestřebí

Tentokrát se Karel Kocůrek vypravil do Malajsie. Hlavním cílem byl ostrov Borneo. Playl se s dombrodci po tropické řece Kinabatangan hluboko v džungli. Natáčel krokodýly, ještěry, opice, vodní ptactvo. Popíjel lahodný čaj na čajových plantážích v horách Highlands. Na ostrově Penang obdivoval krásu velkých barevných motýlů. Povidal si s lidmi, navštěvoval muzea, buddhistické chrámy a hinduistické svatyně. V supermoderním městě Kuala Lumpur plaval v bazénu na střeše mrakodrapu a vzpomínal na svou první cestu do Malajsie, kdy hrál společně s vídeňskými hudebníky k narozeninám malajskému králi.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

MS Rájec-Ráječko a MS Lenčov

Vás srdečně zvou na

MYSLIVECKÝ VEČÍREK

KTERÝ SE KONÁ **16.11.2024** VE 20:00 hod.

V RÁJECKÉ SOKOLOVNĚ

k TANCÍ A POSLECHU HRAJE

TRIO KENT

rezervace a předprodej: 604 744 527

**BOHATÁ
TOMBOLA**

VSTUPNÉ: 200 Kč

IT'S A MATCH!

Divadelní spolek Rájec-Jestřebí uvádí hru Kryštofa Čady

KAREL HLEDA ZENU

Sobota 23. 11. 2024 v 17:00
Neděle 24. 11. 2024 v 17:00

Kulturní centrum sokolovna Rájec-Jestřebí

Vstupné dobrovolné Občerstvení zajištěno

Prezdavení vzniklo za finanční podpory města Rájec-Jestřebí

PROJ! LIDI!
Z PŘÍPRAVY SPOLU
Z RÁJEC-JESTŘEBÍ

PORADA
PRODEJNÍ

29. 11. 2024
PÁTEK
13:00 – 20:00

**TRADIČNÍ
VÁNOČNÍ TRHY
V RAJCI
-JESTŘEBÍ**

**STÁNKY
S VÁNOČNÍM ZBOŽÍM**

VÁNOČNÍ HUDBA

**DOPROVODNÝ PROGRAM
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ**

OBČERSTVENÍ

**AKCE SE KONÁ
ZA KAŽDÉHO POČASÍ,
PARKOVÁNÍ ZAJIŠTĚNO**

PROJ! LIDI!

**PROSTRANSTVÍ
PŘED BYTOVÝM DOMEKEM ERMIA,
SPORTOVNÍ 604, RÁJEC-JESTŘEBÍ
TEXTIL VČELKA A SUSHI RAJ**

KONTAKT: ERIK AUGUSTIN | TEL.: 725 770 747*
WWW.PROJLIDIZS.CZ | INFO@PROJLIDIZS.CZ

Výlety základní školy

Exkurze do Domu přírody

V pátek 13. září se třídy 3. A a 3. B vydaly do Domu přírody Moravského krasu na přírodovědný program Den s netopýrem.

Pracovníci Domu přírody měli jako vždy připravenou pestrou paletu naučných i zábavných aktivit. Žáci byli překvapeni, kolik zajímavých

informací ze života malých nočních tvorů se dozvěděli. Všechny nadchla pohybová hra na téma netopýrova lovu i příležitost užít si imitaci jeskyně "jako netopýr".

I přes nepříznivé deštivé počasí se páteční dopoledne vydařilo na jedničku.

PaedDr. Jaroslava Skotáková

Exkurze do Zoo Lešná

Dne 23. září navštívil 8. ročník Zoologickou zahradu v Lešné. Ráno v 6:30 jsme měli sraz před školou a následně jsme nastoupili do autobusu. Za dvě hodiny jsme dorazili na místo.

Naše exkurze začala u supů. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavých informací. Pokračovali jsme k žirafám, k opicím a dále ke slonům.

Po skončení výkladu a po malém občerstvení jsme vyplňovali pracovní listy, které jsme dostali od paní učitelky Dobešové.

Potom jsme měli rozchod a mohli jsme nakrmit rejnoky a také nakoupit suvenýry. Po skončení programu jsme se odebrali na autobus, který na nás již čekal na parkovišti.

Odjížděli jsme s hlavní plnou informací. Návštěvu zoologické zahrady vřele doporučuji.

Karolína Vašutová, 8. B

Cestovatelské výpravy rájeckého gymnázia

Schůzka ve Veszprému

10.–17. 9. 2024

Jednou z akcí pořádaných gymnáziem Rájec-Jestřebí je výjezd do zahraničí v rámci projektů Erasmus+. Tyto akce mají za cíl umožnit studentům poznat jiné krajiny, místa i lidi a zprostředkovat jim nové zážitky, které by nezažili ve školních lavicích.

Projekty pořádáme s různými partnerskými školami, tentokrát ovšem pouze s jedinou, a to s gymnáziem Lovassy-László v maďarském Veszprému, nedaleko Balatonu.

A právě tato naše partnerská škola hostila v září první setkání. Přesněji řečeno organizovala program, protože naši studenti byli ubytováni v rodinách studentů maďarských.

A ačkoliv z toho měli mnozí obavy, nakonec to ocenili: „Překvapilo nás, jak moc jsme si s nimi podobní – měli jsme stejné zájmy, zvyky i pohled na svět. Díky tomu se z nás rychle stali přátelé.“ Pobyt v rodinách pomohl i s dalším cílem, procvičováním angličtiny. Přestože úroveň našich studentů byla často vyšší, domluvit se dokázali: „Jazykové rozdíly nebyly takovou překážkou, jak jsme si původně mysleli – společná snaha a dobrá vůle překonaly jakékoli počáteční obavy.“ Ostych rozešel i večerní program, zkoušení maďarských lidových tanců, za což na oplátku naši studenti naučili hosty své dovednosti získané z tanečních.

Tématem projektu byl turismus a jeho dopady na životní prostředí. Pro účely poznání této pro-

blematiky nám byl připraven pestrý program. Navštívili jsme historické jádro Veszprému, což je „hezké město se spoustou zajímavých věcí“. Prozkoumali jsme přírodní památky, jako „částečně zaplavené jeskyně ve městě Topolca, ve kterých jsme měli možnost plout na lodích po dvou lidech a pádlovat. Ano, skoro jako Punkevní jeskyně!“. Většina studentů však za vrchol

považovala poznávací výlet do Budapešti, „která nás okouzila svou nádhernou architekturou a atmosférou“. Mohli jsme si projít budínský hrad, historické jádro a zažít prohlídku majestátního parlamentu Országház. Účastníci výletu nakonec litovali jen toho, že na poznání města neměli více času.

Celkově lze tedy říci, že se projektová schůzka povedla a všichni se těší na to, až naopak maďarští studenti přijedou za námi, a to již v lednu následujícího roku.

Mgr. Kryštof Popelka
Gymnázium Rájec-Jestřebí

Za jazykem a poznáním do Anglie

Studenti a pedagogové Gymnázia v Rájci-Jestřebí se v poslední zářijové dekádě tohoto roku vydali do Anglie. Za jazykovou výukou zamířili opět do devonského města Barnstaple. Cestou tam stihli navštívit město Canterbury a magickou pravěkou oblast Stonehenge. Cestou zpět zvládli prochodit historické centrum Londýna, plavit se lodí na Temži a obdivovat Londýn z observatoře v Greenwichi. O nelehkou organizační práci před výpravou, ale i v době výpravy, se postarala vedoucí Mgr. Pavla Štěrbová, která se mohla spolehnout zejména na kolegyně Mgr. Barboru Honzátkovou a Mgr. Martinu Sotolářovou.

A co studenti zažili? Co se naučili? Jak cestu hodnotí? Líbilo se jim v Londýně? Odpovědi najdete v níže uvedených úryvcích z jejich textů.

„21. 9. 2024 vyrazili studenti rájeckého gymnázia na desetidenní zájezd do Velké Británie. Přepravili se autobusem na francouzské pobřeží a tam přespali v hostelu, když cestou měli možnost obdivovat Atomium v Bruselu. Druhý den ráno přepluli trajektem kanál La Manche a ocitli se v Anglii.“ (Adéla, kvarta)

„Výukový výlet do Anglie jsem si velmi užila. Sice cesta tam ani zpět nebyla nejpohodlnější, i přesto to stálo za to. Škola celkově mě asi bavila více než v ČR.“ (Anna, tercie)

„Každý den jsme dostávali teplou večeři v podobě typických anglických jídel, což mi umožnilo poznat klasickou kuchyni Anglie. V anglické škole byli velice příjemní a trpěliví učitelé... Musím říct, že mi tento výlet hodně vylepšil vyjadřovací schopnosti v anglickém jazyce a dodal sebevědomí více mluvit s lidmi.“ (Isabella, tercie)

„V Barnstaplu jsme bydleli u jedné strašně příjemné rodiny. Rodina se o nás starala, řekl bych, že až nad rámec možností. Rodina nás také brávala na různé programy, které si připravili. Navštívili jsme bowling, hernu, ale ze všeho nejvíce se mi líbila

večerní bruslení na kolečkových bruslích. V sobotu jsme se přesunuli do Londýna, kde jsme navštívili nejzajímavější místa. Je to nádherné město. Někdy je zde až moc lidí. Ale to k takovému místu patří. Byl to úžasný a pro mě nový zážitek. Děkuji všem učitelům za tuto možnost.“ (Ondřej, 2. roč.)

„Z ČR jsme všichni odjížděli s velikými očekáváními a já můžu teď říct, že Anglie mě vůbec nezklamala. Měl jsem úžasnou hostitelskou rodinu, skvěle se o nás starali, povídali si s námi, hráli s námi společenské hry, každý večer pro nás měli připravený program. Navíc nám skvěle vařili (lepší jídlo jsem si nemohl přát). Všechny aktivity, jak školní, tak i výlety, byly skvěle naplánované a nesmírně jsem si každý užil. Chtěl bych zde vyzvednout výlet na hrad Tintagel, který mě uchvátil nádhernými výhledy. V neposlední řadě bych chtěl pochválit výkon všech učitelů, protože vím, že to nebylo vůbec lehké.“ (Ctirad, 3. B)

„V 7. třídě základní školy jsme měli jet do Anglie, což byl můj velký sen. Naneštěstí přišel covid a my nemohli vycestovat. Od té doby mě to tak nějak tížilo, a když jsem viděla bývalé spolužáky ze základky, jak tam měli možnost jet se školou, mrzelo mě to ještě víc. Naštěstí jsem tu možnost dostala podruhé a tentokrát jsem byla rozhodnutá si to užít naplno. Anglie byla naprosto úžasná. Musím podotknout, že se mi více líbil Barnstaple než Londýn, tedy ta „venkovská“ část. A nejvíce mi líbila část výletu na hrad Tintagel, kdy jsme zastavili u útesu a objevila se nádherná dvojité duha. Byla to scéna jako z pohádky.“ (Zuzana, 3. A)

„Jsem velice ráda, že jsem měla takovou příležitost využít situace, vyjet a posunout se v anglickém jazyce právě na takovém místě, jako byl anglický Barnstaple. Nečekala jsem, že mě až takto bude bavit anglická výuka. Nutno však podotknout, že až díky potřebnému domlouvání se na běžném chodu naší hostitelské rodiny jsem se konečně přestala bát mluvit v jiném jazyce, než je čeština.“ (Anna, 3. B)

„Už několik let jsem chtěla vycestovat do Anglie. Tudiž jsem moc vděčná za to, že se mi naskytla takhle příležitost. Konečně jsem navštívila Londýn a ostatní významná místa. Také jsem tímto jazykovým pobytem vystoupila ze své komfortní zóny. Měla jsem totiž obavy z pobytu u rodiny, jelikož jsem nikdy nic takového v rámci zájezdu nezažila. Ale všechno bylo pravým opakem. Moc jsem si to užila jak u rodiny, tak i ve škole učním se a procvičováním angličtiny.“ (Viktorie, 3. A)

„Zájezd do Anglie byl skvělý, poznal jsem spoustu nových míst a nových lidí. Pobyt u rodin byla také zajímavá zkušenost. Vyzkoušeli jsme tradiční jídla a poznali jsme, jak si v Anglii žijí. Měli jsme velmi nabitý program, což bylo dobré, ale na druhou stranu velmi vyčerpávající. Každopádně do Anglie bych se ještě někdy rád podíval.“ (Jan, 3. B)

„Pobyt v Anglii byl podle mě velice vydařenou záležitostí. Moc jsem si užil každý okamžik v hos-

titelské rodině, škole SOL a na výletech. Dalo mi to spoustu nových zážitků, zkušeností a dovedností. Pociťil jsem zlepšení mých komunikačních schopností, větší jistotu a získal nějaká nová anglická slova či fráze.“ (Jan, 2. ročník)

„Pobyt v anglickém Barnstaplu mě posunul v angličtině ne až tak díky škole SOL, ale díky skvělé příležitosti mluvit s rodilými mluvčími v naší host-rodině. Viděla jsem spoustu fascinujících a inspirativních míst, od pláží až k obrovským katedrálám. Nejvíce mě však za srdce chytl právě anglická rodina, jejíž členové se o nás zábavným programem postarali, jako bychom byli vážně její součástí. Jedna z našich poznávacích zastávek, nad kterou se s dovolením pozastavím, byla dvoudenní návštěva Londýna. Toto město bohužel nenaplnilo má očekávání, a tak si v paměti raději ponechám pobyt v Barnstaplu.“ (Julie, 3. B)

„V Anglii se mi moc líbilo. Měli jsme skvělou hostitelskou rodinu a moc jsme si s nimi rozuměli. Moc se mi líbily krásné výhledy a jsem ráda, že jsem jela double-decker busem! Nejvíc se mi líbily pláže a duha v Lyntonu. Bavily mě aktivity ve škole, když jsme chodili do charitativních obchodů a dávali jsme neznámým lidem různé otázky. Bavilo mě dělat projekt o double-deckeru.“ (Naděžda, kvinta)

„Nejprve jsme byli v Barnstaplu, kde se mi moc líbilo. Všude byly typické anglické domy a prostředí ve mně budilo dobrý dojem. Navštěvovali jsme tam takovou malou jazykovou školu. Bylo tam hodně randy a přišlo mi, že jsme se více stmelili s ostatními ze školy. Takže týden v Barnstaplu hodnotím velmi kladně. Na druhou stranu z dvou-denní návštěvy Londýna jsem byla trochu zklamaná. Sice jsme chytili hezké počasí bez deště, ale nevypadalo to tam tak, jak jsem si myslela. Celkově jsem ale za tento výlet ráda.“ (Adéla, 3. A)

„Ve škole to bylo taky dobré, učitelky byly moc milé a užila jsem si i to, že jsme prostě museli pochopit, co nám říkají v angličtině, protože nám to ony nemohly přeložit. Strašně moc mě bavilo chodit po ulici a dávat lidem otázky podle zadaného projektu, to bych mohla dělat pořád. Londýn byl taky skvělý, velké parky, spousta zvířat, krásné památky, trochu moc drahý, ale to se dá pochopit. Doufám, že až takový zájezd bude znova, tak se budu moct zúčastnit.“ (Sára, tercie)

„Od pondělí až do pátku jsme měli nabitý program pod vedením školy SOL, ve které jsme zlepšili naši angličtinu a také nám umožnila vidět spousta nádherných míst. Ukázali nám krásné město Barnstaple, Woolacombe Beach, město Ilfracombe, vyhlídkové místo nedaleko města Widemouth Bay, majestátní Tintagel Castle a jako poslední města Lynton and Lynmouth. O každém místě jsme se něco málo naučili, něco málo z něj viděli, ale hlavně jsme si všechno pořádně užili. Na spoustě míst jsme měli duhu, přišlo nám jen málo a všude nás doprovázela dobrá nálada.“ (Tereza, 3. B)

„Jedinečný zážitek byl také návštěva hlavního města Londýna. Památky, které jsem dříve znal jen z obrázku, jsem si konečně mohl prohlédnout i na vlastní oči.“ (Jakub, kvinta)

„Cestou do již osvědčeného městečka Barnstaple jsme navštívili „profláklý“ Stonehenge. V rámci výuky jsme navštívili také Ilfracombe, Tintagel a ti odvážní měli možnost se koupat v moři.“ (Jan, kvarta)

„Hned ze začátku bych chtěla poděkovat všem učitelům, kteří to všechno perfektně naplánovali a zrealizovali, bez nich a jejich péle by nic takového opravdu nebylo. Další poděkování také patří pánům řidičům, kteří nás všude dovezli s velkou opatrností a včas. Zprvu jsem přemýšlela, jestli je dobrý nápad jet na výukový pobyt do Anglie. Ted' už vím, že pro všechny ve všech situacích: ano, je. Neskutečně moc mi to pomohlo se zlepšením se v angličtině, zejména mluvit nahlas. Toto jsem si tam mohla několikrát vyzkoušet a musím říct, že ted' se v hlasitém projevu cítím mnohem sebevědomější. V Anglii jsem byla poprvé a musím říct, že mě to opravdu neskutečně moc ohromilo. A abych nezapomněla, poznala jsem tam hodně milých lidí, nejenom místních, ale i těch, s kterými sdílím jednu školu.“ (Aneta, 2. ročník)

Za všechny účastníky si dovolím poděkovat řidičům, kteří se starali nejen o volant, ale i o dobrou náladu na palubě autobusu (Vestour), a studentům, kteří bývali včas tam, kde měli být, a chytili studijní, ale i výletní příležitosti za pačesy. V neposlední řadě patří velký dík i vedení gymnázia a kolegům, kteří pokrývali naše rájecké hodiny výuky, a ještě jednou Mgr. Pavle Štěrbové, která zájezd vypiplala od první klapky až k poslednímu záběru, kdy všichni unavení, ale v pořádku vystupujeme v Rájci-Jestřebí. Happy end. Bye!

Mgr. Petr Jančík

Říjnová Drakiáda s Centrem Motýlek

12. října se jako již tradičně u hřiště Na Vyhliďce v Rájci-Jestřebí konala Drakiáda. Přestože tam fouká skoro vždycky, letos jsme s napětím očekávali, jak se to vrtkavé počasí vyvine. Sluníčko příjemně svítilo, ale ten vítr trochu scházel. Kdo si ale vyšlápl až na kopec k lípám, tak draka bez problémů vypustil na oblohu. Nakonec se různobarevní draci proháněli po obloze nad obcí. A protože po náročném pouštění kdekomu vyhládne, využili účastníci i možnosti opět si špekáček. Jako je na akcích Centra Motýlek zvykem, návštěvníci se mohli zahřát i teplým čajem a děti vybrat drobnou sladkost nebo ochutnat buchtu, které připravily pořadatelky. A jen se po nich zaprášilo. Děti si mohly společně s rodiči projít stezku s podzimními úkoly, za jejíž splnění obdržely sladkou odměnu. Našla se zábava i pro tvořivce. Na místě si děti vyráběly jednoduchého dráčka na výzdobu domů. Ti starší si zase mohli vyzkoušet střelbu z luku na terč.

Oheň jsme udrželi až do tmy, kdy jsme museli děti vyhánět rovnou domů do postele. Děkujeme za příjemně strávené odpoledne a těšíme se za rok zase!

*Za Centrum Motýlek organizátorky Drakiády
Kateřina Kalová a Martina Nedomová*

Centrum Motýlek nabízí pro rodiče s dětmi

HERNIČKY

vždy v úterý
od 9.30 hodin

Přijďte si k nám pohrát s dětmi, popovídat s maminkami či posedět a vypít kávičku.

LISTOPAD

- 5. listopadu **Kreativní hraní**
- 12. listopadu **Opičí dráhy**
- 19. listopadu **Senzorické hraní**
- 26. listopadu **Podzimní les**

Cena: 30 Kč / dítě

Motýlek je občanská organizace bezúplatně poskytující služby pro děti a rodiče. Blahopřejeme všem účastníkům podpořeného dobrovolnického projektu.

www.centrum-motylek.cz/hernicky

redimix s.r.o.
motýlek

redimix centrum
motýlek

**CENTRUM MOTÝLEK ZVE
DĚTI I DOSPĚLÉ NA
LAMPIONOVÝ PRŮVOD**

POCHOD SVĚTÝLEK

SOBOTA 16. LISTOPADU

START V 17.00 HODIN U VÁNOČNÍHO STROMU V RÁJCI

*Projděte se světýlkem našim městem a pomozte skřítkovi
Podzimníčkovi najít všechna zatoulaná lesní zvířátka.*

V cíli bude rozdělaný oheň. V případě zájmu si vezměte špekáček k opečení a pečivo.

www.centrum-motylek.cz/svetylka

CENTRUM MOTÝLEK, Z. S.

CENTRUM MOTÝLEK ZVE
RODINY S DĚTMI NA

PODZIMNÍ BRUSLENÍ

SOBOTA 24. LISTOPADU | 11.15–12.15 HODIN

HRAZDY PRO MALÉ DĚTI K ZAPJÍČENÍ
HOKEJ NA PŮLCE KLUIŽIŠTĚ – HOKEJKY S SEBOU

POZOR! Prostor pro hokej je určen pro děti. Ročiče, kteří si chtějí zahrát se svými dětmi jsou vítáni. Hra však bude přizpůsobena malým hokejistům.

Místo: zimní stadion Blansko

Vstupné: 20 Kč / dítě | 40 Kč / dospělý - platba na místě, prosíme o přesnou částku
Akce je finančně podpořena z dotaci města Rájec-Jestřebí

Kontakt: Pavlína Neudertová | motylekrajec@seznam.cz | 605 129 727
CENTRUM MOTÝLEK, Z. S. | www.centrum-motylek.cz/brusleni

Rozpis stomatologické péče

LISTOPAD 2024

Služba je sloužena od 8:00 do 13:00 hodin

2. 11.	MUDr. Jarmila Paulíčková	Černá Hora, Zdrav. středisko	725 415 615
3. 11.	MUDr. Libuše Pernicová	Boskovice, Růžové nám. 2458/16	774 177 804
9. 11.	MDDr. Jiří Potůček	Blansko, Pražská 2394/1b	516 419 538
10. 11.	MDDr. Iva Prachařová	Poliklinika Blansko, Sadová 33	725 906 610
16. 11.	MUDr. Pavel Roth	Ostrov, Zdrav. středisko	516 444 326
17. 11.	MUDr. Veronika Roubalová	Černá Hora, Zdrav. středisko	723 184 842
23. 11.	MUDr. Tomáš Řehořek	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
24. 11.	MUDr. Řehořek (MUDr. Řehořková)	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
30. 11.	MUDr. Danuše Semrádová	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203

Mimo výše uvedenou je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111. Úrazová nemocnice službu zajišťuje ve všední dny od 18:00 do 24:00 hodin.
O sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 do 20:00 hodin.

Bohatý kulturní a společenský život

Ve středu 25. září se říznivci nejen vážně hudby sešli ve slavnostních prostorách Státního zámku Rájec nad Svitavou, abychom společně přivítali novou sezónu Kruhu přátel hudby. Jsme opravdu šťastní, že se naše řady stále rozrůstají a v letošní sezóně máme již neskutečných 101 abonentů, se kterými se na koncertech setkáváme pravidelně.

žitků a strávíme tak společně šest hudebních večerů. Srdečně také děkujeme všem ze Státního zámku Rájec nad Svitavou za jejich ochotu a za laskavou pomoc při organizaci Zahajovacího koncertu.

Dalším večerem pro ty, co nechtějí jen sedět doma a chtějí vyrazit za kulturou, bylo pondělí 7. října, kdy naše město navštívilo Divadlo Metro

Díky brněnskému souboru 4CELLOS, složenému z profesionálních hudebníků, jsme měli možnost objevit krásu violoncell umocněných překrásnou reprezentativní prostorou Slavnostního sálu. Zazněla díla nejen z klasické hudby, ale také popové a rockové skladby v působivém aranžmá. Kromě Bacha, Dvořáka a dalších, jsme slyšely také skladby od švédské skupiny ABBA, legendárních QUEEN nebo Adele, z filmové hudby nechyběly skladby od nepřekonatelného Ennia Morriconeho.

Děkujeme všem, kteří nám již roky projevují svoji přízeň i nově přichozím abonentům. Věříme, že letošní sezóna přinese spoustu krásných zá-

z Prahy. Díky nenáročné komedii jsme se smáli od začátku do konce. Zejména výkon Saši Rašilova byl naprosto excelentní, zdárně mu však sekundovali další kolegové Martin Písařík, Milan Peroutka, Denisa Nesvačilová, Evžen Mejzlík a také jeho manželka Lída.

Dalším divadelním představením bylo ochotnické představení divadelníků z nedalekého Kunštátu. Účast publika však byla velmi nízká, což nás velice mrzí.

Divadelní spolek z Rájce-Jestřebí uvede hru Kryštofa Čady „Karel hledá ženu“ předposlední listopadový víkend, tak neváhejte a přijďte je podpořit a pobavit se.

Další z pražských divadel máme naplánované na jaro. Již nyní Vám můžeme prozradit, že k nám přijdou Tatiana a Vojta Dykovi s divadelním představením Slepice na zádech. Vstupenky budou k prodeji od prosince, tak abyste je mohli ještě pořídit třeba jako dárek někomu blízkému pod stromeček.

Na své si přišli v prvních říjnových dnech také milovníci dobrého vína a cimbálové muziky. Při tradičním Posezení u cimbálu s ochutnávkou vín jsme tentokrát ochutnávali vína z Vinařství Káfuněk z Velkých Bílovic. Mezi šesti vzorky jsme ochutnali Sauvignon, Neuburské, cuvée Slzy sv. Justýny, Tramín červený, z růžových Zweigeltrebe a červené Blauburger. O každé z odrůd

nám majitel vinařství Jirka Káfuněk hezky popovídal. Cimbálová muzika Vonica z Krumvíře se pak postarala o hudební doprovod a příjemnou atmosféru celé této akce. Z vinařství dovezli také škvarkovou pomazánku a paštiku. Pštroší farma z Doubravice měla s sebou pestrou nabídku masových a sýrových specialit – uzené, klobásky, zabijačkové speciality, uzené čabajky, sýrové speciality ze Slovenska, ale i něco sladkého jako tečku. Večer se opět vydařil a my se už teď těšíme na další ročník. A že to bude skvělý ročník – po několika letech se k nám vrátí oblíbená cimbálová muzika Grajcar a vína z Vinařství Maryša ze Šitbořic.

Foto/foto na titulní straně: Petra Voet

Další velmi vydařenou podzimní akcí bylo Setkání 70 a víceletých občanů našeho města. Pozvánky s návratkou jsme odeslali již v létě a bylo jich kolem 560. 188 těchto našich dříve narozených spoluobčanů pak návratky odeslalo zpět a my se tak mohli těšit na setkání s nimi. Po úvodním slově paní starostky Romany Synakieviczové a předsedkyně komise pro občanské záležitosti Anny Novákové čekalo na všechny malé pohoštění a dobré víno. V programu vystoupil zpěvák Bohuš Matuš s plejádou notoricky známých písniček od Karla Gotta, Waldemara Matušky

a dalších. Hosté si tak společně s ním nejednu z písní zanotovali. Setkání se odehrálo v příjemném přátelském duchu a bylo krásnou příležitostí se společně setkat se svými vrstevníky, sousedy a popovídat si. Na rozloučenou ještě dostali všichni dárek od města Rájec-Jestřebí, kterým je nástěnný kalendář na rok 2025 s fotografiemi z našeho města. Zakoupit si jej ještě můžete i Vy ostatní v informačním centru.

*Za odbor kultury a cestovního ruchu
Mirka Hlaváčová*

Ostravský víkend 27.-29. září

Víkendový zájezd do Ostravy proběhl na výbornou a zúčastnění si odnesli spoustu skvělých zážitků. V pátek dorazili účastníci do Hotelu Brioni, který se nachází přímo na slavné Stodolní ulici. Po krátkém odpočinku byl páteční den završen večerní návštěvou populárního Divadla Mír, kde se diváci skvěle bavili u komediálního představení „Ledvina.“

Sobota byla ve znamení poznávání města. Dopoledne začalo komentovanou prohlídkou historického centra Ostravy, při které nechyběla návštěva ikonické radnice. Poté následoval přesun na Svatováclavské pivní slavnosti na zámku

Zábřeh v Ostravě. Atmosféra slavnosti s bohatou nabídkou piv a občerstvení doplnila už tak plný program dne.

V neděli se skupina vydala na prohlídku jedné z nejvýznamnějších industriálních památek Ostravy – Dolních Vítkovic. Tato fascinující exkurze zahrnovala také výstup na věž Bolt Tower, odkud se nabízel úchvatný výhled na celé město i jeho okolí.

Děkujeme všem za účast a těšíme se zase příště.

*Erik Augustin
Pro lidi!*

Podzimní odpoledne v Holešíně

Původně plánované podzimní odpoledne na 5. října se z důvodu nepříznivého počasí muselo přesunout. A tak se „drakiáda“ konala trochu netradičně v neděli.

Naštěstí téměř všichni předem domluvení účastníci i organizátoři měli čas, a tak akce proběhla téměř beze změn.

Počasi se sice v neděli umoudřilo, ale jen částečně, nepršelo, ale vítr moc nefoukal. I tak se podařilo některé draky dostat do vzduchu alespoň na chvíli. Komu se to nepovedlo, mohl se alespoň povozit v kočáře s koňským spřežením a pro ty malinko odvážnější byl připraven terénní automobil.

Tradičně byla přítomna jednotka sboru dobrovolných hasičů z okolí. Tentokrát to byli hasiči z Doubravice nad Svitavou. A tak se mohly děti seznámit s hasičí technikou, vyzkoušely si požární proudnici a pro zájemce byla připravena instruktáž ze základů zdravotvědy. SDH Doubravice, moc děkujeme!

Po všech těchto aktivitách nejen dětem vyhládlo. K občerstvení uvařil Roman fantastický guláš, hasiči připravili párky v rohlíku a palačinky pro děti zdarma, o které se tentokrát postarala teta Zlatka.

Troufám si tvrdit, že to bylo příjemné podzimní odpoledne.

Děkuji všem zúčastněným a všem návštěvníkům, že přišli a dali nám najevo, že pořádání akcí má smysl.

Za SDH Holešín Vágner

Povodeň v roce 1937 v našem městě a okolí

Pokračování článku z minulého vydání zpravodaje

Zachovaly se rovněž údaje o průtoku velké vody, a to: v Letovicích kolem osmé hodiny ráno 1. 3. 1937 řekou proteklo 40–44 m³ vody za sekundu, v Bílovicích nad Svitavou kolem desáté hodiny v noci téhož dne proteklo již 112 m³ vody za sekundu. Pro srovnání – 15. 9. 2024 kulminovala Svitava v Bílovicích dle záznamu tamní limnigrafické stanice průtokem 101 m³ za sekundu. Tání sněhu a déšť zvedly ovšem i hladiny dalších řek – mj. Svratky, jejíž hladina se ještě zvýšila po soutoku se Svitavou. Údaj ze Židlochovic z 1. 3. 1937 jedné hodiny odpoledne hovoří o průtoku 290 m³ za sekundu.

Z pohotového hlášení Okresního úřadu v Boskovicích ze 3. 3. 1937 pak vyplývá, že nedošlo k úmrtí osob ani úhynu dobytka s výjimkou menších ztrát na drobném hospodářském zvířectvu. Zvláště bylo poznamenáno, že trať státní dráhy v celém úseku nebyla poškozena a provoz na ní nemusel být přerušen ani omezen.

V našem městě byla situace následující:

Rozvodněná Svitava zaplavila pozemky v lokalitách „V koutech“, „Na hlaváči“, pod vodou se tradičně ocitla také celá „Luka“, rozlišovaná tehdy ještě důsledně na „Horní luka“ a „Dolní luka“. Ze zástavby pak logicky byla postižena nejvíce část dnešní ul. Oldřicha Blažka a tehdy akorát vznikající nová zástavba na „Dolních lukách“, tj. zejména v dnešní Nové ulici a ulici Spešovské. Společně se zdvihem hladiny ve Svitavě – jak už bylo výše povězeno – se zvedla také Býkovka a zatopila v této lokalitě celkem 21 domů, mnohé z nich byly novostavby, některé ještě rozestavěné. Ulicí (jmenovitě neuvedeno kterou, patrně ale dnešní Novou) proudila voda ve výši kolem 50 cm. Zatopeny byly zejména sklepy (uvádí se 22 zatopených sklepů), v menší míře i další prostory, v asi pěti případech došlo jen k zatopení dvorů a zahrad, aniž by se voda dostala přímo k domům samotným. Voda ze sklepů byla

pumpována, avšak šlo o „sisyfovskou práci“, neboť v krátké době byly vyčerpané prostory opět zaplaveny, ať již vodou povrchovou, nebo vzestupem spodní vody, která – dle zjištění – zatopila sklepy čtyř domů, ovšem z poznámky vyplývá, že toto číslo není konečné, neboť ne všechny případy zatopení sklepů spodními vodami byly nahlášený.

Rozvodněné toky vytvořily v této části obce „jezero“ zabírající jednotlou plochu od domu Josefa Rychtra (1898–1965), tedy čp. 311, až po „novostavbu“ Arnošta Hebelky (1905–1977), tedy čp. 344. Po klesnutí řek byla vyhloubena mírná strouha přes dvůr domu čp. 301, aby mohla voda odtéci a nevytvořila se stojatá laguna. Pod hladinou se ocitla prakticky celá „Luka“ od mostů až k železniční trati.

Voda ze sklepů byla čerpána hned při povodni (zřejmě 2. 3.), znovu pak 4. 3. 1937 po uklidnění situace, avšak než se zcela vytratila – zvláště voda spodní – uplynulo ještě několik dalších dní. Přesná čísla o zatopené ploše se různí. Dle údajů obecního zastupitelstva byla v Rájci celkem zatopena plocha o rozloze asi 100 hektarů, v hlášení Okresního úřadu v Boskovicích se zase vypočítává 82 hektarů zemědělských ploch, zvláště polí a luk, kde došlo ke zničení zasetých ozimů, zejména pšenice, žita a píce. S různou intenzitou byla poškozena zemědělská půda zanesením různými naplaveninami včetně vyplavení hnojiv, a na několika místech byly poškozeny břehy řeky Svitavy podemletím, nebo úplným utržením (asi nejvíce na začátku obce poblíž starobince, tj. domu čp. 306). Poškozen byl také splav na Svitavě „nad náhonem k elektrárně“. V domech ocitnuvších se pod vodou bylo vlhkostí poškozeno zdivo, omítky, v několika případech došlo ke vzdouvání nebo naopak propadání podlah. Podpora pro poškozené občany byla zařízena obcí, která podala žádost

Části dnešních ulic Ol. Blažka a Nová při povodni v březnu 1937

k Ministerstvu vnitra ČSR. Starosta obce dr. Hubert Rakovčík rovněž zajistil prohlídky zasažených budov místními staviteli Františkem Vítouchem (1878–1971) a Josefem Binkou (1905–1953) jakožto znalci. Na území Jestřebí bylo zatopeno asi 10 hektarů polí s žitem, pšenicí a píceinami, plus několik dalších pozemků, u nichž není uvedena výměra.

Část Rájce na druhém břehu Svitavy, tj. v oblasti zejména Havlíčkovy, Fügnerovy a Komenského ulice, rozlivem vody tehdy postižena nebyla, neboť hráz na Svitavě byla z této strany dostatečně vysoká, aby přelití zabránila. Přesto na zasedání zastupitelstva 3. 3. 1937 přednesl radní Vilém Jalový (1875–1950) návrh, aby obec požádala salmovský velkostatek o dodatečné navýšení hráze, neboť prý scházelo 10 cm a voda se přelila přes hráz a zatopila domy ve Fügnerově ulici (kde Vilém Jalový také v čp. 237 bydlel). K vyčíslení škod došlo záhy po opadnutí vody. Jen v samotném Rájci byla v případě majetku jednotlivých obyvatel vyčíslena škoda způsobená zaplavením hospodářských ploch ve výši 90.000 korun, škoda na budovách, poživatinách, nářadí a domácích předmětech činila 40.000

korun. K tomu pak připadla ještě škoda způsobená velkostatku zaplavením polí a areálu šamotky, kde mj. došlo k zatopení šamotové hlíny v množství odpovídajícím obsahu osmi vagónů – zde se částka vyšplhala na 22.900 korun. Celková škoda na území Rájce n. Svit. tedy činila 152.900 korun, což v tehdejších poměrech rozhodně nebyla částka zanedbatelná. V Jestřebí byla vyčíslena škoda na zemědělských plochách a plodinách na 3000 korun. Za celý okres Boskovice byly povodňové škody vyčísleny na 449.200 korun.

Pod vlivem této povodně se následně začalo jednat o úpravách říčních hrází jak u Svitavy, tak u Býkovky, a oživena byla výše připomínaná myšlenka náležitého zregulování Svitavy. Součástí plánů bylo rovněž vybudování koupaliště v Rájci. Jako vysoce aktuální se ukázala nutnost pořízení rychlé a účinné ochrany nové zástavby v oblasti ulic Nová a Spešovská. Regulace Býkovky ve 20. letech výrazně pomohla krom Jestřebí zvláště domům v Nádražní ulici, tj. dnešní ul. Ol. Blažka, ovšem oblast „Dolních luk“ nijak zvlášť chráněna nebyla, koneckonců zástavba v oněch místech tehdy byla ještě ne-

patrná. O několik let později však byla situace jiná, a proto už koncem března a v dubnu 1937 se pod dojmem povodně jednalo o zvýšení pravého břehu Býkovky na „Dolních lukách“. Problematickým místem byla také oblast poblíž soutoku Býkovky a Svitavy. Již 31. 3. 1937 se jednalo o potřebě vybudování ochranné hráze v oné lokalitě, ovšem věc zatím vyzněla do prázdna s tím, že si jednotliví majitelé domů mají na svých pozemcích u plotů zahrad vykopat příkopy k odvedení vody a zároveň z vykopané hlíny vytvořit násypy jako další možnost ochrany. Takové opatření ale mělo prakticky nulový význam, protože byla myšlenka vybudování ochranné hráze záhy znovu oživena. Dotčené pozemky patřily z menší části velkostatku, z větší části panu Antonínu Weisovi (1895–1970), rolníku v čp. 27. Oba vlastníci s provedením patřičných úprav souhlasili a Antonín Weis se nakonec na podzim 1938 obrátil na rájeckou obecní radu s vlastním návrhem na vybudování sypané hráze, což se s několika změnami stalo také součástí plánů na regulaci Svitavy. Ta skutečného nedošla, ovšem ochranná hráz ano – a existuje

dosud, byť už ono místo vypadá poněkud jinak. Časem se pro lokalitu vžilo dodnes užívané označení „Kroužek“ či „Na kroužku“ odvozené od tvaru hráze.

Povodeň r. 1937 pochopitelně nebyla poslední, sníž se muselo naše město potýkat. Následovala řada dalších, větších či menších záplav, z těch největších lze snad zmínit jarní povodeň r. 1958 a onen neblahý r. 1997. I od těch dob se mnohé změnilo – zlepšila se díky moderním technologiím meteorologická pozorování, vznikl integrovaný záchranný systém a byla realizována řada protipovodňových opatření.

Jak jsme názorně viděli letos, všemocná příroda však dokáže navzdory všem těmto vymoženostem ukázat svou živelnou sílu, takže stoprocentní ochrana a jistota zřejmě není dosažitelná. Nezbyvá proto, než si přát, aby podobných situací bylo co nejméně a snad říci se starým kronikářem: „*Takové neštěstí ráčíž Pán Bůh na nás nedopouští a odvrátí!*“...

Petr Sychra

Odešli z našich řad v měsíci září

pan Karel Modrák, 56 let
pan František Dovrtěl, 83 let
paní Anna Macháčková, 93 let

Správné řešení křížovky z říjnového vydání zpravodaje:
Před 600 lety, **11. října 1424**, zemřela jedna významná historická postava našich dějin.
Kdo jí je? **VOJEVŮDCE JAN ŽIŽKA.**

Sportovec okresu Blansko roku 2024

Nominujte sportovce z okresu Blansko, o kterém se domníváte, že by si zasloužil být oceněn za svoje sportovní úspěchy v kategoriích:

- sportovec okresu,
- sportovní talent,
- mládežnický tým,
- seniorský tým,
- sportovec s handicapem,
- sportovní akce roku,
- trenér,
- osobnost sportu
- sympaták (cena veřejnosti).

Pravidla nominace a nominační formulář naleznete od 1. 11. 2024 na webových stránkách www.sportovecjmck.cz.

Nezapomeňte napsat jméno sportovce, bydliště, rok narození, sportovní odvětví, sportovní klub, dosažené výsledky a kontakt na nominovaného sportovce (email, tel.), abychom jej v případě postupu do další fáze soutěže mohli kontaktovat.

Návrh odešlete elektronicky přes <http://www.sportovecjmck.cz/sportovec-okresu>, nebo na e-mail: cus.musilova@gmail.com, anebo písemně na adresu OS ČUS Blansko, Rožmitállova 40, Blansko 678 01, a to nejpozději do 6. 1. 2025. Na pozdější návrhy nebude brán zřetel.

Okresní sdružení

České unie sportu Blansko, z. s.

SPORTOVEC OKRESU BLANSKO ROKU 2024

NOMINUJTE

od 1.11. 2024 do 6.1. 2025 sportovce z okresu Blansko, o kterém se domníváte, že by si zasloužil být oceněn za svoje sportovní úspěchy. Pravidla nominace, kategorie a nominační formulář naleznete na webových stránkách

www.sportovecjmck.cz

ČESKÁ
UNIE SPORTU

Jihomoravská krajská organizace ČUS a Okresní sdružení ČUS Blansko a městyš Svitávka.

jihomoravský kraj

NÁRODNÍ
SPORTOVNÍ
AGENTURA

deník.cz

30. listopadu 1874, tedy před 150 lety, se narodil politik, státník, spisovatel, historik a zákonodárce. Víte, o jakou významnou osobnost světové politiky jde? Pokud ne, vyluštěním křížovky to zjistíte.

	NAVLEČT BOTY	Začátek tajenky	STARÁ INDICKÁ ČÍSLOVKA	LUTECIUM (ZN.)	AKVARIJNÍ RYBKA	MÍŠENCI	MYS INDONÉSIE	JIHO-AMERICKÁ OVCE	BOLÍVUSKÁ FLÉTNÁ
TAHOUNI									
ALKALOID DYMŇIVKY									
ITALSKÝ VÍTR				ŽENSKÉ JMÉNO STARO-GERMÁN					
VARŠAVSKÁ SMLOUVA (POL. ZKR.)			BIBLICKÁ HORA NĚMECKÁ ŘEKA						
PIPLAT							STAT-AMPÉR PŘEDLOŽKA		
	SPZ NÁCHOD STARO-ŘEKOVÉ				KANTOVY INICIÁLY INDICKÝ PĚVEC			Konec tajenky	LOVKYNĚ ÚSTRÍC
JAPONSKÁ SOPKA						ČÁSTI HRNCŮ BERLÍN, AUTODROM			
IN-TOXIKACE							DOVEDNOST PLOŠNÁ MIRA		
LIDOVÝ SOUHLAS			NAŠ ŠACHISTA MUŽSKÉ JMÉNO						
INKOUST (ANGL.)				HRA V MARIÁŠI CITOSL. PŘEKVAPENÍ					SMYČKY
	ZKRATKA NĚMECKÉ BANKY	RÁDCE MOHAMEDA OSOBNÍ ZAJMENO					MĚSÍC JUPITERA CESTOU PŘES		
RODNÝ KRAJ						PSOVITÁ ŠELMA JESTLIŽE (SLOVEN.)			
DVĚ DOMÁCÍ ŽENSKÁ JMÉNA									
TANEČNICE								ASAMA, BIKUKULIN, DAB, DURCH, IO, LINAS, NAVARA, ORA, ULAR, UW	

Proč nepatří listí do popelnice *a jak ho využít na zahradě*

Podzim je obdobím, kdy se naše zahrady pokryjí pestrobarevným kobercem spadaneho listí. Mnoho lidí má tendenci listí rychle shrabat a vyhodit do popelnice, aby si zahrada zachovala upravený vzhled. Toto však není nejlepší řešení – ani pro zahradu, ani pro životní prostředí. Ve skutečnosti může listí na zahradě posloužit mnoha užitečnými způsoby, které přinášejí výhody půdě, rostlinám i zahradnímu ekosystému.

✗ Proč listí nepatří do popelnice?

1. negativní dopad na životní prostředí

Při vyhození listí do směsného odpadu končí často ve spalovně nebo na skládce odpadů, kde se rozkládá bez přístupu vzduchu a vytváří metan

(silný skleníkový plyn, který přispívá ke globálnímu oteplení).

2. plýtvání přírodním zdrojem

Listí obsahuje důležité živiny, které mohou obohatit půdu. Vyhozením listí tyto cenné látky ztrácíme, namísto abychom je využili k vylepšení zahrady a podpoře růstu rostlin.

3. nadměrné plnění popelnice

Listí je objemné a rychle zaplní popelnice. To vede k častějšímu vyvážení odpadu a zvyšování nákladů na jeho likvidaci. To platí jak u černé popelnice na směsný odpad, tak i u té hnědé na bio.

„Ale do hnědé popelnice listí přece patří, ne?“

Ano, někdo by mohl namítnout, že listí do hnědé popelnice patří a měl by pravdu. Nicméně proč neušetřit za PHM a nepředejít emisím z dopravy, které vznikají při svozu hnědých nádob a následně z převozu hotového kompostu až už na pole či do supermarketu? Nejekologičtější je využít listí doma na zahradě.

✓ Jak využít listí na vlastní zahradě

Existuje mnoho ekologických a praktických způsobů, jak listí na zahradě využít. Zde je několik z nich:

1. mulčování záhonů a stromů

Listí je skvělým mulčem, který pomáhá udržet půdní vlhkost, chrání kořeny před mrazem a potlačuje růst plevelů. Nasypte vrstvu listí kolem záhonů, pod stromy a keře. Postupně se rozloží a dodá půdě cenné živiny.

2. příprava listového kompostu

Listí lze snadno kompostovat. Stačí ho nahnout na hromadu nebo do kompostéru, případně jej vrstvit s dalšími zelenými materiály (např. posekanou travou, kuchyňskými zbytky) a půdou.

3. vytváření úkrytu pro zvířata

Hromady listí poskytují útočiště pro drobné živočichy, jako jsou ježci, žáby, brouci a další užiteční tvorové. Tito drobní obyvatelé zahrady přispívají k biodiverzitě a pomáhají udržovat přirozenou rovnováhu ekosystému.

4. přírodní izolace rostlin

Citlivé rostliny, které jsou náchylné na mraz, můžete chránit vrstvou listí. Tato přirozená izolace pomůže rostlinám přežít chladné měsíce a zabrání poškození kořenového systému.

5. výroba listové zeminy (listovky)

Listovka je skvělá pro výsev semen a pěstování rostlin. K výrobě listovky stačí naplnit pytle listím, navlhčit je a uložit na stinné místo. Po roce nebo dvou se listí rozloží na jemnou, tmavou zeminu, kterou lze použít jako kvalitní zahradní substrát.

6. zlepšení struktury půdy

Rozkládající se listí pomáhá zlepšovat strukturu půdy, zvyšuje její schopnost zadržovat vodu a přispívá k provzdušnění. To je důležité zejména pro těžké jílovité půdy, které potřebují více organického materiálu pro lepší růst rostlin.

Jiří Kolbaba CESTOVATEL
RÁDIA IMPULS

pátek
8.11.2024
18.30 hod.

Světové skvosty
UNESCO DIASHOW

sokolovna Černá Hora, Na Rybníčku 15
slosovateľné vstupné 220 Kč v předprodeji od 28. 10. 2024
ve Vinofáce Pod Lipami, nám. Míru 11, Černá Hora

Rybáři v Rájci–Jestřebí

připravují

prodej vánočních kaprů a pstruhů na objednávku.

Objednávky do **14. 12. 2024**

na tel.: **608 875 895**, p. Jiří Štrajt

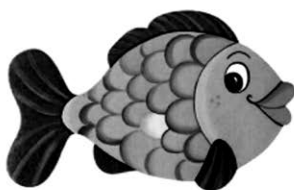
Odběr ryb **22. 12. 2024 od 9.00 do 16.00 hodin**

v Rybárně u Sládkových rybníčků

v Rájci.

Možnost zabítí a naporcování ryb.

Bohaté občerstvení včetně rybích specialit zajištěno.

Usnesení

ze schůze Rady města Rájec-Jestřebí dne 30. 9. 2024

USNESENÍ č. 1

Rada města **schvaluje** navržený program jednání.

USNESENÍ č. 2a

Rada města **bere na vědomí** kontrolu plnění úkolů uložených radou města v roce 2023 a 2024 (příloha č. 1).

USNESENÍ č. 3

Rada města **projednala** žádost Svazu tělesně postižených v ČR, místní organizace v Rájci-Jestřebí, zastoupená Mgr. Miroslavou Vašíčkovou, předsedkyní MO Rájec-Jestřebí, se sídlem Komenského 370, Rájec-Jestřebí o výpůjčku nebytových prostor evidovanou pod č. j. MERJ 2319/24 a **souhlasí** s uzavřením smlouvy o výpůjčce (příloha č. 2). Záměr města poskytnout formou výpůjčky nemovitý majetek ve vlastnictví města Rájec-Jestřebí byl zveřejněn dne 27. 8. 2024 a sejmuto dne 12. 9. 2024.

USNESENÍ č. 4

Rada města **rozhodla** ocenit členy jednotky sboru dobrovolných hasičů Rájec a jednotky sboru dobrovolných hasičů Jestřebí za zvládnutí povodňové situace na území města Rájec-Jestřebí v září 2024 finančním darem dle přílohy č. 3.

USNESENÍ č. 5

Rada města **projednala** návrh smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene pro stavbu „Holešín, přípojka NN Tippner“ v k. ú. Holešín (příloha č. 4). Rada města **souhlasí** s uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene pro stavbu „Holešín, přípojka NN Tippner“ v k. ú. Holešín se společností ENERGETIKA Boskovice, spol. s r. o., Boskovice za jednorázovou náhradu 14.000 Kč + platná sazba DPH.

USNESENÍ č. 6

Rada města **projednala** návrh smlouvy o spolupráci na provedení veřejnosprávní kontroly u Základní školy a mateřské školy Rájec-Jestřebí, okres Blansko na rok 2024 s firmou Moore Audit CZ, s. r. o., Praha 8 (příloha č. 5). Rada města **rozhodla** smlouvu o spolupráci na provedení veřejnosprávní kontroly s firmou Moore Audit CZ, s. r. o., Praha 8 uzavřít.

USNESENÍ č. 7

Rada města **souhlasí** s výsadbou dřevin a s následnou péčí o tyto dřeviny na pozemcích parc. č. 1097 a 1068 v k. ú. Holešín v součinnosti s ústavem Sázíme stromy, z. ú.

USNESENÍ č. 8

Rada města **schvaluje** Provozní řád Kulturního centra – sokolovny s účinností od 1. 10. 2024 (příloha č. 6).

USNESENÍ č. 9

Rada města **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 7/2024 (příloha č. 7).

USNESENÍ č. 10a

Rada města **schválila** finanční dar organizaci ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ ve výši 10.000 Kč určený na likvidaci následků povodní, pomoc občanům a organizacím z oblastí zasaženými povodněmi, zajištění potravin, nákup potřebného materiálu, na obnovu těchto oblastí apod. Finanční dar bude poskytnut na účet veřejné sbírky na povodně č. 333999/2700.

USNESENÍ č. 10b

Rada města **schválila** finanční dar organizaci CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA ve výši 10.000 Kč určený na likvidaci následků povodní, pomoc občanům a organizacím z oblastí zasaženými

povodněmi, zajištění potravin, nákup potřebného materiálu, na obnovu těchto oblastí apod. Finanční dar bude poskytnut na účet veřejné sbírky na povodně č. 44665522/0800.

USNESENÍ č. 10c

Rada města **schválila** finanční dar obci Bohdíkove ve výši 50.000 Kč určený na likvidaci následků povodní, pomoc občanům a organizacím z oblastí zasaženými povodněmi, zajištění potravin, nákup potřebného materiálu, na obnovu a zajištění infrastruktury.

Mgr. Romana Synakieviczová v. r., starostka
Jaroslav Málek v. r., místostarosta

Řádková inzerce

Koupíme RD, lze i k rekonstrukci.
Tel. 728 311 455.

Ceny inzerce

Plošná inzerce:	celá strana	960 Kč
	½ strany	480 Kč
	¼ strany	300 Kč
Řádková inzerce:	jeden řádek	36 Kč

Prodej ROTAVÁTORŮ a MULČOVAČŮ za traktory a malotraktory

KONTAKT:

Jakub Janča

Újezd 34, 679 72 Kunštát

775 211 496

j.janca68@seznam.cz

Periodický tisk samosprávného územního celku. **Zpravodaj města Rájec-Jestřebí č. 11/2024 – vydáno v listopadu 2024, vydal Městský úřad v Rájci-Jestřebí.** Cena zpravodaje 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Registrační číslo: MK ČR E 11367 – šéfredaktor Lucie Augustinová. Adresa redakce: MěÚ Rájec-Jestřebí, Blanenská 84, 679 02, tel. 515 557 618, kultura@rajecjestrebi.cz, uzavěrka příspěvků do 15. dne v měsíci. Za obsahovou, stylistickou a gramatickou stránku textů odpovídá autor, příspěvky neprošly jazykovou korekturou. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit i upravovat a neodpovídá za obsah uvedených inzerátů.

Vítězové soutěže „Kvetoucí Rájec-Jestřebí“

Oprava komunikací ve městě

MŠ Rájec

ul. Pionýrská

Holešín

Karolín